

Напрямки підвищення ефективності функціонування міської транспортної системи

Понкратов Д.П., канд. техн. наук

Харківська національна академія міського господарства

61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12

Сучасний розвиток крупних та найкрупніших міст характеризується безупинним зростанням їх території, значною концентрацією населення та зростанням рівня його автомобілізації. Зазначені обставини роблять «транспортну проблему» міст однією з найважливіших у переліку проблемних аспектів функціонування міського господарства. Важливим напрямком у належному задоволенні транспортних потреб у містах є комплексний розвиток і координація взаємодії різних видів міського транспорту. Визначення напрямків підвищення ефективності функціонування транспортної системи міста вимагає проведення оцінки результатів її функціонування з єдиних системних позицій.

Спостерігається два напрямки підвищення ефективності функціонування транспортних систем міст. Перший напрямок передбачає вдосконалювання й розвиток існуючої вулично-дорожньої мережі виходячи з існуючих і перспективних транспортних потоків на ній, удосконалення засобів і методів організації дорожнього руху.

Рівень автомобілізації характеризує потенційні величини транспортних потоків на вулично-дорожній мережі. У той же час реальні транспортні потоки обумовлені тим, наскільки цей потенційний рівень автомобілізації буде реалізований. В основі даного процесу лежить частота користування індивідуальним автомобілем. Як рівень автомобілізації, так і частота використання залежить від сукупності факторів, що характеризують соціально-економічний рівень життя населення.

Вітчизняний і закордонний досвід показує, що підвищення ефективності функціонування транспортних систем міст з використанням методів першого напрямку можливо домогтися певного ефекту на деяку перспективу. Однак поліпшення умов руху приводить до підвищенню привабливості використання індивідуального автомобіля як засобу пересування, і тим самим стимулює розвиток, як рівня автомобілізації, так і частоти користування легковими автомобілями.

Крім цього, перший підхід, поряд з позитивними моментами, має ряд недоліків, основними з яких є: значні капітальні вкладення, які необхідні для реалізації заходів; відчуження міських територій для потреб транспорту та деякі інші.

Другий напрямок припускає впровадження заходів, спрямованих на зниження частоти використання індивідуальних транспортних засобів і обмеження рівня автомобілізації. Основним методом даного напрямку є підвищення привабливості для населення послуг суспільного пасажирського транспорту.